

STOKKØYA BLIR EI HEILT NY BYGD

På Stokkøya i Sør-Trøndelag kjem Bygda 2.0, ein oppgradert versjon av bygda – mentalt forstørra og fysisk fortetta. Litt meir by. Slik skal bygda bli meir attraktiv for tilflyttarar og tilreisande.

På Stokkøya strekkjer eit uvanleg bygningskompleks seg langs havet, bogeforma, akkurat som stranda. Bygningane ligg delvis under jorda, med arkitektur og utsmykking som fangar augo: Stokkøya Sjø-senter har to gonger vore omtalt i det velrenomerte designmagasinet Wallpaper. Folk kjem hit for å oppleve arkitekturen, maten, naturen og atmosfæren.

Bygda blir tappa

Det er gründerane Roar Svenning og kona Torild Langklopp som har skapt sjøsenteret. Rundt dei hyggjelege borda i sjøsenteret har ein ny idé no teke form. Roar har gått saman med systema til Torild, Ingrid, om å skape Bygda 2.0. Bakgrunnen er at Stokkøya har opplevd det mange små samfunn erfarer: Folk flyttar ut, særleg dei unge, dei med utdanning og dei med idear og skaparlyst.

Særeigen arkitektur står sentralt i Bulyst-prosjektet Bygda 2.0.

Ingrid Langklopp og Roar Svenning vil skape ein ny versjon av bygdelivet. Bygda 2.0.

Strandbaren på Stokkøy Sjøsentert er ein sterk magnet. Her er det Engasjert Byrå frå Trondheim som nyt mat, drikke og godt vertskap.

Skal snu trenden

Ikkje berre går folketalet ned. Bygda får ein skeiv samansetnad.

– Bygda blir ramma av intellektuell anoreksi, seier Roar Svenning.

Han stikk hovudet fram og tør å provosere med spissformuleringar. Nokon må gjere det, meiner han. Han kikkar bort på Ingrid. Ho smiler, bruker andre ord, men er einig i omtalen.

– Bygda blir tappa for folk som trengst her. Vi må få dei tilbake, eller vi må få nokon andre hit, seier ho.

Fylle krateret

Ideen om å skape Bygda 2.0 slo for alvor rot då ein veg over til naboøya etterlét eit skjemmande krater av eit steinbrot mot sjøkanten. Her ville dei skape noko nytt. Dei ville tette att krateret med hus og folk. Då Roar og kona bygde strandbaren og sjøsentert, rista folk på hovudet av ideen. Med tolv årsverk og ei omsetning på 12 millionar kroner er det lite hovudristing i dag.

Med eit såpass nytenkjande prosjekt som Bygda 2.0 er det på nytt mange som ikkje forstår. Men denne gongen er det òg somme som applauderer. Mellom anna har prosjektet fått 1,5 millionar kroner i støtte frå Kommunal- og regionaldepartementet gjennom satsinga Bulyst.

Arkitektur

Det kanskje mest berande elementet i Bygda 2.0 er ein arkitektur som skil seg positivt ut. Fire velrenommerte arkitekter frå fire land har teikna kvar sin bustad, som skal byggjast i steinbrotet. Husa skal liggje nede i fjøresteinane, dei skal vende mot nordvest og får ein fantastisk havutsikt.

Bygdeboksen skal bli eit fleirbruksbygg for kultur, næring, forskning og utdanning og skal mellom anna huse den såkalla MatLaben. Materialane til Bygdeboksen er alt på veg ut til Stokkøya.

– Det er for å dyrke fram ein matkultur med utgangspunkt i dei fantastiske råvarene her ute, forklarar Roar Svenning fornøgd.

Sjølv om arkitekturen er nyskapande og tøff, er det viktig å unngå at Bygda 2.0 blir for spesielt interesserte med høg løn.

– Du skal sjølv sagt ha råd til å bu her med ei normal løn, forsikrar dei to gründerane.

Magnet

Målet er å gjere Stokkøya attraktiv for folk som vil ha det beste frå to verder – eit fortetta bu- og næringsområde som minner om byen, i ein unik, open kystnatur.

– Om det blir med desse bustadene, er det bra. Men det kan bli 500, det kan bli 1 000. Så snart du sparkar i gang ei slik utvikling, blir ho organisk. Altfor mange hus på landsbygda er fritidshus, seier Svenning og Langklopp.

Tekst: Hanne Løkås Veigård / Foto: Erik Veigård